

เขื่อนภูมิพล (เขื่อนยันฮี)

เขื่อนภูมิพลเป็นเขื่อนคอนกรีตโค้งและเป็นเขื่อนเอนกประสงค์ แห่งแรกของประเทศไทย เดิมชื่อเขื่อนยันฮี ต่อมาเมื่อวันที่ 25 กรกฎาคม 2500 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว ได้พระราชทานพระปรมาภิไธยให้เป็นชื่อเขื่อนว่า **เขื่อนภูมิพล** ลักษณะของเขื่อนเป็นเขื่อนคอนกรีตโค้งเพียงแห่งเดียวในประเทศไทย สร้างปิดกั้นลำน้ำปิงที่บริเวณเขาแก้ว อำเภอสามเงา จังหวัดตาก มีรัศมีความโค้ง 250 เมตร สูง 154 เมตร ยาว 486 เมตร ความกว้างของสันเขื่อน 6 เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุสูงสุดในเอเชียอาคเนย์ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงวางศิลาฤกษ์การก่อสร้าง เมื่อวันที่ 24 มิถุนายน 2504 การก่อสร้างในระยะแรกประกอบด้วย งานก่อสร้างตัวเขื่อน ระบบส่งไฟฟ้า และอาคารโรงไฟฟ้าซึ่งได้ติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ 1-2 กำลังผลิตเครื่องละ 70,000 กิโลวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม และ 15 มิถุนายน 2507 ตามลำดับ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวฯ ได้เสด็จพระราชดำเนินทรงเปิดเขื่อน เมื่อวันที่ 17 พฤษภาคม 2507 ต่อมาได้มีการติดตั้งเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่องที่ 3-6 กำลังผลิตเครื่องละ 70,000 กิโลวัตต์ และเครื่องที่ 7 กำลังผลิต 115,000 กิโลวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ในวันที่ 11 พฤษภาคม วันที่ 9 สิงหาคม 2510 วันที่ 25 ตุลาคม วันที่ 19 สิงหาคม 2512 และวันที่ 18 ตุลาคม 2525 ตามลำดับ เพื่อเป็นการยืดอายุการใช้งานของเครื่องกำเนิดไฟฟ้าออกไปในปี พ.ศ. 2531 การไฟฟ้าฝ่ายผลิตแห่งประเทศไทย จึงได้ทำการปรับปรุงเครื่องกำเนิดไฟฟ้าเครื่อง 1-2 ทำให้มีพลังการผลิตเพิ่มขึ้นอีกเครื่องละ 6,300 กิโลวัตต์ สามารถจ่ายกระแสไฟฟ้าได้ เมื่อเดือนพฤศจิกายน 2535 และ พฤศจิกายน 2536 ตามลำดับ ส่วนการปรับปรุงเครื่องเครื่องที่ 3-4 มีการปรับปรุงกำลัง ผลิตเท่ากับกับเครื่อง ที่ 1-2 แล้วเสร็จสามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบได้เมื่อเดือนกุมภาพันธ์ และ สิงหาคม 2540 ตามลำดับ นอกจากนี้ ในปี 2534 กฟผได้ติดตั้งกระแสไฟฟ้าเครื่องที่ 8 แบบสูบกลับ ขนาดกำลังผลิต 171,000 กิโลวัตต์ และก่อสร้างเขื่อนแม่งัดตอนล่าง สามารถจ่ายไฟฟ้าเข้าระบบได้ในเดือน มกราคม 2539 ทำให้โรงไฟฟ้าพลังน้ำเขื่อนภูมิพลมีกำลังการผลิตติดตั้งทั้งสิ้น 743,800 กิโลวัตต์

เขื่อนแม่งัดตอนล่าง

เป็นเขื่อนขนาดเล็กชนิดดินถมแกนดินเหนียวปิดทับหน้าด้านหินทั้ง สร้างปิดกั้นลำน้ำปิง ห่างจากเขื่อนภูมิพล ลงมาทางท้ายน้ำ 5 กิโลเมตร ความยาวเขื่อน 200 เมตร สูง 12 เมตรจากท้องน้ำ ความกว้างสันเขื่อน 10 เมตร อ่างเก็บน้ำมีความจุ 4.92 ล้านลูกบาศก์เมตร ก่อสร้างแล้วเสร็จในเดือนธันวาคม 2538 สมเด็จพระเทพรัตนราชสุดาฯ สยามบรมราชกุมารี เสด็จพระราชดำเนินทรงประกอบพิธีเปิดเขื่อน เมื่อ วันที่ 28 ธันวาคม 2538 เขื่อนภูมิพลและเขื่อนแม่งัดตอนล่างสามารถใช้งานได้ตามวัตถุประสงค์จนกระทั่งปัจจุบันนี้